

Obrtnija.

Obrtni strokovni šoli v Ljubljani.

Iz poročila teh šol posnamemo sledeče, da naši čitatelji sprevidijo uspešno delovanje teh dveh zavodov:

Minulo šolsko leto — sedmo, odkar sta bila zavoda ustanovljena — začelo se je po pravilih dne 16. septembra 1894. leta, a sklenilo se je izjemoma že z dnem 15. julija 1895., ker je bil vsled Velikonočnega potresa pcuk prenehal takoj po katastrofi ter postal povsem nemogoč v tem šolskem letu.

Najvišja godova Njiju Veličanstev cesarja in cesarice sta praznovala zavoda kakor običajno vsakokrat s slovesno službo božjo v cerkvi sv. Jakoba. Učiteljski zbor se je dalje udeležil cerkvene svečanosti Najvišjega rojstvenega dne 18. avgusta in je bil zastopan pri sv. mašah zadušnicah po članih Najvišje cesarske rodbine dne 23. februarja in dne 28. junija.

Potresna katastrofa, ki je zadela Ljubljansko mesto v noči od 14. na 15. aprila, je bila osodepolna tudi za obe obrtni strokovni šoli. Šolski prostori so bili tako močno razrušeni, da niso bili več za porabo. Osobito so oni lokali, ki leže v takozvani stari Virantovi hiši, žalostno pričali o silnih močeh podzemskih sil. Glavno zidovje je bilo deloma razpokano, oboki nad sobami, vrati in okni so zevali na raznih krajih in trebalo je takoj napraviti močnih podpor. Južno stopnjišče je bilo posebno v slabem stanju, tako da je stavbenški komisijon zahteval, naj se podere. Lepe ovalne, zgodovinsko in umetniško zanimive stopnjice, ki vodijo iz Zvezdarskih ulic v ravnateljstvo pisarno, so najmanj trpele izmed vseh delov hiše. Tudi prostori oddelkov za figuralno podobarstvo in pletarstvo, nahajajoči se v Zoisovi hiši na Bregu, so bili silno razdrapani; osobito je bil razdejan odderek za figuralno podobarstvo, kjer se je tudi mnogo lepih in dragih gipsastih modelov pobilo.

Pri takih razmerah ni bilo misliti na to, da bi po Velikonočnih počitnicah pričeli s poukom. Poleg tega je bilo dokaj učencev brez stanovanja in tudi večina učiteljskega zbora ni imela doma. Visoka deželna vlada je zato vstavila pouk najprej za kake štiri tedne, da se razmere razjasnijo. Ko je ta čas pretekel, smo bili še vedno na starem stališču. Hiše še ni bilo mogoče popraviti in ko so prišli tehniki prostore še jedenkrat pregledat, so konstatirali, da se nahaja izmed vseh 39 lokalov, v katerih sta zavoda nastanjena, samo devet sob v porabnem stanju. Na podlagi dotičnega poročila je visoko naučno ministerstvo zaukazalo, da naj v tekočem letu pouk definitivno preneha. Šolsko leto naj se takoj sklene na temelju zadnje konferencije pred Veliko nočjo; učenci vseh letnikov naj se klasificirajo in razdele naj se jim takoj spričevala o II. semestru l. 1894/95. Oni obiskovalci, ki imajo dvomljive rede, naj delajo iz dotičnih predmetov izpite zadnje dni meseca julija; morebitni ponavljavni iz-

piti pa se imajo vršiti kakor po navadi pričetkom prihodnjega šolskega leta.

Vsled tega ukaza so bili učenci in učenke dne 15. julija klasificirani, v dvomljivih slučajih pa dne 29. julija še jedenkrat izprašani. Spričevala imajo datum 15. julija 1895.

Konečno bodi še omenjeno, da so se med tem časom zidarska dela energično pričela in da je večina prostorov že popravljena. Prihodnje šolsko leto se bode torej brez vsakega zadržka lahko pričelo po predpisih z dnem 16. septembra.

Dne 7. maja je Njegovo Veličanstvo oradostilo naše glavno mesto z Najvišjim svojim pohodom; premilostljivi vladar je hotel sam ogledati si provzročeno škodo, tolažiti bedno ljudstvo in prinesiti prvo pomoč. Da primerno pozdravimo ljubljenskega cesarja, so se učenci in učenke z učiteljskim zborom zbrali skupaj z družimi učnimi zavodi ljubljanskimi na cesti Marije Terezije ter ondi pričakovali prihoda Njegovega Veličanstva. Ko se je prevzvišeni vladar peljal memo, smo mu z navdušenimi živio-klici izražali svoje najspoštlivejše pozdrave.

Strokovno šolo za obdelovanje lesa sta dne 4. januarja 1895. natančno pregledala nadzornika za obrtni pouk, dvorni svetnik prof. dr. V. Exner in prof. O. Bayer.

Za ustanovitve šol so različni lokalni faktorji kar najradodarnije obljubili in odmenili doneskov za podporo ubožnih učencev in učenk. Slavni deželni odbor in slavna kranjska trgovska in obrtna zbornica določujeta v ta namen leto za letom izdatne vsote, slavna mestna občina ljubljanska je ustanovila za obe strokovni šoli pet Franc-Josipovih ustanov po 50 gld. na leto, in slavna kranjska hranilnica je v svoji veliki skupščini dne 22. maja 1890. leta napravila za oba zavoda 16 ustanov po 50 gld. na leto, ki se v spomin poroke presvetle gospe nadvojvodine Marije Valerije za vse čase imenujejo „Marije Valerije ustanove.“

Ustanove deželnega odbora znašale so minolo leto 1005 gld., trgovske in obrtne zbornice 740 gld., ljubljanskega mesta 375 gld. in kranjske hranilnice 800 gld.

Število stipendistov je bilo na obeh zavodih 66. Ustanove so znašale od 20 do 70 gld. na leto; povprečno je dobil jeden stipendist 45.75 gld. in jedna stipendistinja 41.47 gld. Ustanove so podeljene učenkam in učencem za vso učno dobo.

Poleg teh je imel učenec Alojzij Cucančič državno ustanovo mesečnih 12 gld., učenka Marija Šinek pa mesečnih 10 gld. Kranjska hranilnica je dala hospitantu za risanje, Petru Šmiteku, izvanredno podporo 50 gld.

Visoko c. kr. naučno ministerstvo je tudi v minulem šolskem letu dovolilo 150 gld. podpore za učence strokovne šole za lesno industrijo, 100 gld. pa za učenke strokovne šole za umetno vezenje. Ti vsoti je ravnateljstvo porabilo za hipne podpore pridnim in vrednim frekventantom.

Navzlic tem izdatnim pomočkom so mnogi učenci in učenke zaradi slabega gmotnega razmerja le iz težka

ustrezali svoji nalogi. Učenci prihajajo malone brez izjem iz najubožnejših slojev prebivalstva, tako, da roditelji po navadi nikakor ne morejo podpirati svojega otroka. Ozi-
raje se na te okoliščnosti, sklenil je strokovno-šolski odbor oživitvoriti podporno društvo, čegar naloga bi bila, pod-
pirati ubožne, нравne in vredne učence in učenke, ku-
puje jim šolske potrebščine, odkazuje jim prosto hrano
in podpiranje jih v bolezni. Dotični načrt pravil je odo-
brila deželna vlada dne 2. julija 1892. l., števil. 7149;
občni zbor pa je nato dne 19. decembra 1892. leta iz-
volil prvi odbor.

Sedaj so v odboru nastopni gospodje in gospe: C.
svetnik Ivan Murnik, načelnik, ravnatelj strokovnih šol
Ivan Šubic, načelnikov namestnik, strokovna učiteljica
Marija Hlavka, tajnica, strokovni učitelj Julij Springer,
blagajnik, realčni prof. Iv. Gnjezdca in c. in kr. dvorni
založnik Ivan Mathian, odbornika.

Revizorja sta p. n. gospoda stolni vikarij Andrej
Kalan in tapetnik Anton Obreza.

Kakor vsa leta, odkar obstojita zavoda, dobivalo je
tudi letos več ubožnih učencev od slavnega predstojništva
ljubljske ljudske in dijaške kuhinje in mnogih zaseb-
nikov vsak dan ali pa vsaj posamične dneve v tednu
hrano; tako je bilo mogoče v družbi z zgoraj navedenimi
ustanovami najubožnejše učence in učenke izdatno podpi-
rati, nekatere pa celo povsem živiti.

(Dalje sledi.)

Obrtnijske raznoterosti.

Prva avtomatična gostilna je na neki razstavi v Be-
rolinu Okrog pri stenah so avtomatični aparati. Če vržeš
vanje deset vinarjev, pa dobiš kozarček vina ali kakega li-
kera, ali pa tudi s surovim maslom namazanega kruha. Tudi
čašico najboljše kave podaje ti avtomat. Jedno samo nedeljo
so v tej gostilni spečali 2700 kruhov, 9000 kozarcev vina in
pa 12.000 čaš kave.

Umetno pozlatenje bakra. Če se dene čist dobro
zglajen kos bakra v zredčeno raztopljino neutralnega ocetno-
kislega bakrenega okisa ali kristalovanega zelenega, volka v
kateri ni sledu nespojene kisline, dobi pri srednji gorkoti v
malo minutah lepo zlato barvo. Tudi zmes solne kisline z
v vodi razstopljenim golonom daje tudi stvar, ki se vanje de-
nejo, zlato barvo. Tudi se bakru da zlata barva, ako se raz-
greje v zmesi vinskega kamna, solne kisline in cinkovega
amalgama.

Pravila centralne posojilnice slovenske.

I. Firma, sedež in namen zadruge.

§ 1. Firma zadruge se glasi: „Centralna posojil-
nica slovenska“, registrovana zadruga z neomejeno za-
vezo. Svoj sedež ima v Krškem.

§ 2. Zadruga ima namen, da pomaga že obstoječim
slovenskim posojilnicam s kreditom, t. j. da jim pošilja

hranilne vloge ali da jim daje proti mogoče nizkim
obrestim posojila.

II. Zadruga denarna sredstva.

§ 3. Denarna sredstva so: a) Vstopnina; b) za-
družni deleži; c) hranilne vloge; č) izposojila; d) za-
družni zaklad, ki se zbira iz vstopnine in doneski čistega
dobička.

III. Začetek in nehanje zadruge.

§ 4. V zadrugo se vzprejemajo slovenske posojil-
nice in posamezne osebe; število udov je neomejeno. Po-
sojilnica ali oseba, ki želi pristopiti, mora se oglasiti
pismeno in z veljavnimi podpisi ali podpisati pravila
„Centralne posojilnice slovenske“ v Krškem. Načelstvo
dovoljuje vstop ali ga pa odreka, ne da bi bilo treba
povedati zakaj.

§ 5. Posojilnica ali oseba, ki je bila sprejeta v za-
drugo, pa ne izpolnjuje dolžnostij, prevzetih po določilih
teh pravil, izgubi pravico zadruštva po sklepu načelstva,
zlasti ako na škodo zadruge podkopava njen kredit na
kakoršni koli način. Izključba se mora občnemu zboru v
potrjenje predložiti. Posojilnica ali oseba, ki prostovoljno
iz zadruge izstopiti želi, mora odpoved do konca no-
vembra načelstvu „Centralne posojilnice slovenske“ pi-
smeno naznaniti in terjati potrdilo te odpovedi od nje-
nega načelstva. Iztop velja le s potekom tistega leta.
Zadružni deleži izstopivših zadrušnikov in zadrušnic se
izplačajo 4 tedne potem, ko je občni zbor letni račun
„Centralne posojilnice slovenske“ potrdil. Do zadružnega
zaklada (reservnega fonda) nimajo niti izključeni, niti iz-
stopivši zadrušniki in zadrušnice nebene pravice.

IV. Vstopnina in zadružni deleži.

§ 6. Visokost vstopnine določuje načelstvo. Vplačana
vstopnina se več ne povrne. Vplačati mora tudi v go-
tovini vsaj jeden delež, ki znaša pri osebah najmanj
100 gld. ali posojilnicah zadrušnicah vsaj 10 % hranilne
vloge (posojila), ki jo želi dobiti od centralne posojilnice.
Vrh tega se posojilnice zavežejo, Centralni posojilnici po-
šiljati vsaj 10 % svoje odvisne gotovine kot hranilne
vloge v obrestovanje, kakoršno je pri centralni posojilnici.

V. Posojila.

§ 7. Posojila se dajejo redoma le posojilnicam-za-
družnicam izjemoma osebam, ki so udje centralne poso-
jilnice in sicer: a) Na vplačane deleže; ta posojila smejo
obsegati 2kratni znesek vplačanega deleža; b) proti me-
nicam; c) na zastave; č) „Centralna posojilnica slovenska“
sme pošiljati posojilnicam zadrušnicam tudi hranilne vloge.

§ 8. Ako posojuje zadruga posojilnicam-zadružnicam
na menice, podpisujejo oni dotični dokument na ta način,
kakor to določuje dotični § v njih pravilih, in sicer na-
vadno tako, da se pod firmo podpišeta dva uda njih na-
čelstva. „Centralna posojilnica slovenska“ sme pa tudi
terjati, da se vsi udje načelstva ali tudi nadzorstva pod-
pišejo, ali celo kateri odličnejši zadrušniki dotične poso-
jilnice prosilke kot žiranti. V ta namen sme terjati, da

dobro vedo in pošiljajo v Španijo ljudi, ki naj bi podpihovali k vstaji. S tem, da bi Španjci doma imeli dosti opraviti, bi še bolj oslabele tudi na Kubi. Španija je izvedela za zvitost Kubancev in skuša te podpihovalce še za časa poloviti.

Obrtnija.

Obrtni strokovni šoli v Ljubljani.

(Konec.)

Učiteljskih močij na šoli je bilo z ravnateljem vred 24 in sicer 1 ravnatelj, 7 strokovnih učiteljev, 4 delovodje, 1 učitelj risanja, 3 strokovni učitelji, 2 kateheta in 6 pomožnih učiteljev.

Pričetkom šolskega leta se je otvoril oddelek za figuralno podobarstvo pri strokovni šoli za obdelovanje lesa. Temu oddelku je namen, gojiti v prvi vrsti cerkveno kiparstvo in pospeševati razvoj cerkvene umetnosti na Kranjskem. — Oddelek za pletarstvo je pričel svoje delovanje z dnem 1. aprila t. l.; pouk je trajal samo 10 dni, ker se po Velikonočnem potresu ni več mogel otvoriti. Oba imenovana oddelka sta bila prav primerno nastanjena v Zeis-ovi hiši na Bregu.

Visoko naučno ministerstvo je z ukazom z dne 24. septembra 1894., št. 22771, odobrilo porabo pomožnih učiteljev Ant. Funtka, dr. Fr. Kropivnika, Alf. Paulina, Karola Pirca, Ant. Štritofa in Alojzija Tavčarja. — Isto visoko ministerstvo je z ukazom z dne 12. sept. 1894., št. 21066, imenovalo kapelana pri mestni fari Sv. Jakoba, dr. Frančiška Ušeničnika, katehetom in propovednikom na šoli za obdelovanje lesa. — Naučno ministerstvo je z odlokom z dne 20. septembra 1894. št. 11188, premestilo delovodjo c. kr. strokovne šole za obdelovanje lesa v Val. Mezeričih, Josipa Tratnika v Ljubljano. — Visoka deželna vlada je z odlokom z dne 4. novem. 1894 št. 14625, dovolila ravnatelju dvanajstdnevni odpust, da proučuje razne naprave za elektriško razsvetljavo. — Delovodjo na novo tvorjenem oddelku za pletarstvo je bil z ukazom visokega naučnega ministerstva z dne 7. novembra 1894, št. 23022, imenovan Josip Baran iz Sobjeslava na Češkem. — Z odlokom z dne 3. marcija 1895, št. 3000, je visoko naučno ministerstvo imenovalo c. kr. strokovnega učitelja Josipa Vesela vladnim komisarjem za nadzorovanje obrtnih nadaljevalnih šol na Kranjskem.

Na konci šolskega leta so nastopni učenci IV. letnika strokovne šole za obdelovanje lesa dobili odhodna izpričevala, in sicer stavbinski in pohištveni mizarji: Jager Alojzij, Kosmač Anton, Lehrman Anton; rezbarji: Buh Miha, Kreč Frančišek, Zavrl Josip.

Izid klasifikacije je bil zelo ugoden. Le 4 % učencev ni doseglo učnega zmotra, 6 % je ostalo zaradi bolezni neizprašanih in 90 % je dobilo ugodna izpričevala.

Disciplina je bila v obče povoljna; 6 učencev je dobilo v navedenosti red „primerno“, ostali pa vsi boljše rede.

Jeden učenec I. letnika je bil med šolskim letom izključen zaradi disciplinarnih pregreškov.

Na strokovni šoli za lesni obrt so se učili nastopni predmeti: veronauk, nemški jezik, slovenski jezik, aritmetika in računajajoča geometrija, mehanika in element. strojeslovje, tehnologija lesa, obrtno knjigovodstvo, poslovni sestavki, arhitektonsko oblikoslovje, elementarno prosto risanje, geometriško risanje, projekt. risanje in nauk o sencah, prosto risanje po modelih, strokovno risanje, modeliranje, tehniška dovrševalna dela, kaligrafija praktični pouk.

Z začetku šolskega leta je bilo 59 rednih učencev in 15 hospitantov, koncem leta pa 84 rednih učencev in 17 hospitantov. Po narodnosti sta bila 2 Nemca, 71 Slovencev in 1 Hrvat. Javno risarsko šolo je obiskovalo 30 učencev.

Novo ustanovljeni atelje pri strokovni šoli za umetno vezenje in šivanje čipek, za absolventinje zavoda je pričel svoje delovanje pričetkom meseca novembra 1894. Obiskovalo ga je 5 učenek, ki so prejšnja leta dovršile šolo. Ta atelje ima namen, bivšim učenkam strokovnih šol dajati priliko, vežbati se na večjih naročenih delih ter jim olajšati prestop v samostojno, praktično delovanje. Da se doseže označeni smoter, se v ateljeju sprejemajo tudi naročila od strani občinstva, a le v toliki meri, kakor je to potrebno.

Koncem šolskega leta so dobile naslednje učenke III. letnika odhodna izpričevala: Koprivec Adela, Kuhelj Amalija, Pož Marija, Sever Marija, Sever Roza, Simončič Marija, Vehar Marija, Vovk Frančiška, Weiss Gizela.

Obiskovanje šole je bilo pri rednih učenkah povsem pravilno, kolikor niso prihajale bolezni v poštev. Menj redno je bil obisk pri hospitantkinjah; te so z zavodom v rahlejši zvezi, in zato jih pač lože zadržavajo hišna opravila.

Izid klasifikacije je bil jako ugoden, ker so bile koncem leta vse učenke sposobne za vstop v višji razred.

Disciplina je bila v vseh oddelkih povoljna, tako da učiteljski zbor ni imel nikdar prilike, izrehati večjih disciplinarnih kaznij.

Učili so se na strokovni šoli za šivanje čipek in umetno vezenje sledeči predmeti: elementarno risanje, strokovno risanje, prenašanje vzorov, rezanje oblik, krojno risanje, veronauk, nemški jezik, slovenski jezik, računstvo, knjigovodstvo, umetno vezenje, šivanje čipek.

V vezenji se je učilo: holbeinova tehnika, jednakostranski križasti in pločasti vbod, raznovrstno vozlanje in pramanje, kitasti in čopasti vbod, perzijsko à-journno delo, rdeče vezenje, tamburovanje, jednostavno belo vezenje, arabska in janinska tehnika, fino belo vezenje, broderie d'Espagne, kineško dvostransko pločasto vezenje, aplikacija, zlato vezenje, japonsko in kineško pločasto vezenje in eventualno druge orijentalne tehnike, izvrševanje raznih del umetnega vezenja, punto tirato (nitkana čipka), punto tagliato (rezana čipka), vzorni prtiči za čipkaste vbode, filigranska čipka, filet-guipure, point-lace, point-

gaze, reticella-čipka, filet-antique, izvrševanje raznih šivanih čipkastih del, point de Venise, Rosalina, izvrševanje raznih šivanih čipkastih del.

Rednih učenk je bilo v začetku leta 34, koncem leta 31, hospitantinj 23, obiskovalk ateljeja pa 5. Mejnimi je bilo 10 Nemk, 49 Slovenk, 2 Poljakinji in 1 Lahinja.

Šolsko leto 1895./96. se prične dne 17. septembra 1895. s slovesno službo božjo.

Redni učenci in učenke, ki hočejo vstopiti v šolo, naj se v spremstvu svojih roditeljev ali njih namestnikov zglase pri ravnateljstvu dne 15. septembra (od 8. do 11. ure zjutraj) ali pa 16. septembra (od 9. do 12. ure zjutraj ali od 3. do 6. ure popoldne). S seboj jim je prinesiti odpustnico ljudske šole in dokaz, da so dovršili 14. leto svoje dobe. Roditelji, oziroma njih namestniki, se morajo tudi izreči, da bode vpisani učenec (oziroma učenka) po moči obiskoval strokovno šolo vso učno dobo.

Učenci in učenke, ki so že hodili v ta zavod, morajo se dne 16. septembra javiti s poslednjim letnim izprijemalom; frekventantje, stopajoči v II. letnik, morajo mimo tega prinesiti potrdilo svojih roditeljev, oziroma njih namestnikov, da so le-ti zadovoljni s poklicem, katerega si je izvolil učenec.

Izredni učenci in učenke (hospitanje) se takisto vpisujejo dne 16. septembra, potem pa tudi med šolskim letom, kolikor je namreč še prostora.

Oddelek za pletenje košaric obiskujejo lahko moški in ženski učenci. Pouk v tem oddelku traja za sedaj jedno leto.

Obrotniške raznoterosti.

Nova varnostna naprava pri železnicah. Da dva vlaka ne trčita vkupe, so napravili v meckawkenskem tunelu neko posebno napravo. V tunelu so napravili svetilnice žar-nice po 100 metrov narazen. Ko se pelje vlak, se te svetilnice z neko pripravo same ugasnejo in ko vlak odide 400 metrov daleč, se zopet same prižgo. Strojevodja vsled tega lahko ve, če je pred njim kak vlak in kako daleč. Če gore vse svetilnice, je to znamenje, da je pot popolnoma prosta. Ta naprava je velike važnosti za varnost pri vožnji v tunnelih.

Avtomat za priporočena pisma. Na pošti v Novem Jorku imajo posebno umetno napravljen avtomat. Narejen je tako, če vanj vržeš pismo in neki gotov denar, da pismo stehta, s številko zaznamuje, napravi receptis, ki ga izroči oddajalcu pisma, napravi pa tudi dvojnik, katerega pa obdži. Uradnik ima zatorej dosti manj dela. Take aparate baje postavijo pri vseh pismenih nabiralnikih v mestu, da ljudem za oddajo priporočenih pisem ne bode niti treba hoditi na pošto.

Pravila centralne posojilnice slovenske.

(Konec.)

Načelstvo.

§ 18. Načelstvo „Centralne posojilnice slovenske“ sestoji iz ravnatelja in 4 udov načelstva. Sedež „Cen-

tralne posojilnice slovenske“ se more po sklepu občnega zbora od leta do leta spremeniti, kar pa pomeni premembo pravil.

§ 19. Ker sta sedež in načelstvo bistveni del teh pravil, mora se oboje po izvolitvi naznaniti za vpis v združni register.

§ 20. Načelstvo „Centralne posojilnice slovenske“ zastopa zadruga z vsemi pravicami, katere mu določuje postava od 9. aprila 1873., in podpisuje v imenu zadruge na ta način, da se podpišeta dva uda pod firmo, katera naj bo pisana ali s pečatom natisnena.

§ 21. Načelstvo rešuje v svoj delokrog spadajoče stvari v sejah, pri katerih ravnatelj ali njegov namestnik predseduje in pri katerih morata razun predsednika biti navzočna dva uda načelstva, da so sklepčni. Sklepa se z večino glasov; pri enakosti glasov odločuje predsednikovo mnenje. O sejah načelstva se sestavljajo zapisniki, katere morajo vsi navzočni podpisati. Svoje sklepe razglašuje načelstvo po potrebi z oznanili v časopisih: „Sl. Narod“ in „Domovina“, po potrebi še po drugih časnikih.

§ 22. Načelstvo skrbi za redno opravljanje združnih opravil, posebno s tem, da se vodijo knjige po določbah trgovinske postave, da se varno ohrani denar in druge vrednostne listine.

§ 23. Načelstvo presoja vložene prošnje za posojila in dovoljuje posojila ter pošilja hranilne vloge.

§ 24. Koncem leta sklepa načelstvo knjige in račune, sestavlja bilanco in jo predloži pregledovalcem na pogled. Račun mora obsegati: 1. vse dohodke in stroške mej letom; 2. posebni račun dobička in zgube; 3. bilanco o stanju združnega premoženja koncem leta.

§ 25. Načelstvo zastopa zadrugo proti tretjim osebam in uradom, vodi tožbe, sklicuje občne zборе in določuje dnevni red.

§ 26. Ravnatelj podpisuje sam pisma, s katerimi se zadrugi ne naklada nikaka zveza. On se ima prepričati vsak čas o blagajničnem stanju in mora v slučaju kakega nereda takoj ukreniti, kar se mu zdi potrebno.

§ 27. Poduk, kako se ima opravljati blagajnični in uradni posel, sestavi načelstvo.

§ 28. Potrdila o prijemkih v imenu zadruge morajo brez izjeme biti podpisana od dveh udov načelstva, da so veljavna nasproti zadrugi.

§ 29. Če je ravnatelj začasno zadržan, opravlja njegove posle namestnik, in če je še ta zadržan, ostali udje načelstva. V slučaju stalnega zadržka, izstopa ali smrti posameznega uda načelstva morajo se udje načelstva do prihodnjega občnega zbora po sejinem sklepu načelstva nadopolniti in skrbeti, da se novi ud načelstva protokolira.

§ 30. Načelstvo sploh, kakor vsak posamezni ud načelstva se mora odstaviti vsak čas vsled sklepa izvanrednega občnega zbora, ako je tak predlog bil na dnevnem redu.

§ 31. Tačasno načelstvo „Centralne posojilnice slovenske“ je razvidno iz zapisnika I. občnega zbora. Vsi člani načelstva morajo biti in so s temi pravili poobla-